

archeologię i etnografię, zgodnie z planem do wydawnictwa i wydawnictwa, które są wydawane, a także do innych wydawnictw.

z wydawnictwami i etnografią, zgodnie z planem do wydawnictwa i wydawnictwa, które są wydawane, a także do innych wydawnictw.

Prof. Dr hab. Andrzej Bociek

Adres autora

Prof. Dr hab. Andrzej Bociek, Instytut Archeologii i Etnologii PAN
 ul. Chałubińskiego 1, 00-900 Warszawa
 e-mail: abociek@pau.pan.pl
 i.bociek@pau.pan.pl
 A. Bociek
 00-900 Warszawa

Petr Novák, *Die Dolche in Tschechien*, „Prähistorische Bronzefunde”, Abteilung VI, Band 13, Stuttgart 2011, ss. 162, tabl. 83.

Seria „Prähistorische Bronzefunde”, którą zainicjował w 1969 roku H. Müller-Karpe, wydawana początkowo przez C.H. Beck – Verlag München, a od 1991 roku przez Franz Steiner-Verlag Stuttgart, stanowi jedno z najważniejszych przedsięwzięć wydawniczych w archeologii europejskiej.

Głównym celem PBF jest zebranie i udostępnienie szerokiemu gronu odbiorców ze środowisk naukowych informacji o wszystkich znanych przedmiotach z brązu i miedzi. Te rozległe studia źródłoznawcze obejmują analityczne opracowania według ujednoczonych kryteriów formalno-stylistycznych z zamysłem stworzenia podziałów klasyfikacyjnych i określenia ram chronologicznych dla poszczególnych form i typów zabytków. Zrealizowanie tego ambitnego zamierzenia ma za zadanie umożliwić badaczom zajmującym się ogólną problematyką epoki brązu i wczesnej epoki żelaza skoncentrowanie na studiach w interesującym ich zakresie bez konieczności podejmowania za każdym razem żmudnych i czasochłonnych procedur analizy zabytków.

Cała seria podzielona jest na 21 działów (*Abteilung*), które odpowiadają poszczególnym kategoriom wyrobów z brązu i miedzi: Abt. I – Figurki antropo- i zoomorficzne; Abt. II – Naczynia metalowe; Abt. III – Uzbrojenie ochronne; Abt. IV – Miecze; Abt. V – Groty włóczni i strzał; Abt. VI – Sztylety; Abt. VII – Noże; Abt. VIII – Brzytwy; Abt. IX – To-

pory i siekiery; Abt. X – Ozdoby rąk, nóg i palców; Abt. XI – Ozdoby szyi i zawieszki; Abt. XII – Aplikacje i ozdoby odzieży; Abt. XIII – Szpile; Abt. XIV – Zapinki; Abt. XV – Przybory toaletowe; Abt. XVI – Elementy uprząży końskiej; Abt. XVII – Wozy; Abt. XVIII – Sierpy; Abt. XIX – Pozostałe; Abt. XX – Podsumowania; Abt. XXI – Regionalne i chronologiczne podziały epoki metali. W obrębie działów wydawane są kolejne tomy poświęcone zabytkom danej kategorii z poszczególnych krajów Europy. W dziale VI, w ramach którego ukazała się omawiana praca, opublikowano już między innymi źródła z terenu Włoch¹, Wielkiej Brytanii², Słowacji³, Polski⁴, Francji⁵ i Wysp

¹ P. Harbison, *The Daggers and the Halberds of the Early Bronze Age in Italia*, „Prähistorische Bronzefunde”, Abt. VI, Bd. 1, München 1969.

² S. Gerloff, *The Early Bronze Age Daggers in Great Britain and a Reconsideration of the Wessex Culture*, „Prähistorische Bronzefunde”, Abt. VI, Bd. 2, München 1975.

³ J. Vladar, *Die Dolche in der Slowakei*, „Prähistorische Bronzefunde”, Abt. VI, Bd. 3, München 1974.

⁴ M. Gedl, *Die Dolche und Stabdolche in Polen*, „Prähistorische Bronzefunde”, Abt. VI, Bd. 4, München 1980.

⁵ G. Gallay, *Die kupfer- und altbronzezeitlichen Dolche und Stabdolche in Frankreich*, „Prähistorische Bronzefunde”, Abt. VI, Bd. 5, München 1981.

Normandzkich⁶ oraz Wschodnich Niemiec⁷, Rumunii⁸, Italii Kontynentalnej (w wersji włoskiej)⁹, Grecji Kontynentalnej¹⁰ i Półwyspu Iberyjskiego¹¹. Praca P. Nováka to ostatni tom, który ukazał się w VI dziale PBF.

Układ opracowania jest zgodny z wzorcem przyjętym dla serii „Prähistorische Bronzefunde”. Publikacja liczy 162 strony tekstu i 83 tablice graficzne. W części opisowej znajduje się wprowadzenie w zakres rzeczowy, terytorialny i chronologiczny pracy, następnie obszerny katalog źródłowy oraz wykaz cytowanych publikacji, lista stanowisk archeologicznych i miejsc zdeponowania analizowanych zabytków. Spośród 83 tablic 47 stanowią rysunki wszystkich przedstawionych w pracy zabytków (tabl. 1-47), 17 mapy (tabl. 48-65), 16 dobrze datowane zespoły zwarte (groby i skarby), w których odkryto sztylety (tabl. 66-82) oraz 1 tablica prezentująca ich przemiany formalne w ujęciu chronologicznym (tabl. 83). Numery zabytków na tablicach i mapach są zgodne z numeracją przyjętą w katalogu źródłowym. Należy dodać, że rysunki artefaktów charakteryzują się dużą przejrzystością i ujednoliconą skalą. Jest to podyktowane jednym z głównych założeń komitetu redakcyjnego serii PBF, które dotyczy zestandaryzowanego i jednolitego sposobu prezentacji źródeł. W części kartograficznej zamieszczona została ogólna mapa prezentująca rozmieszczenie wszystkich analizowanych w tomie zabytków (tabl. 48-49). Większość znalezisk oznaczona została tu numerami katalogowymi, natomiast pozostałe, odnoszące się do ważniejszych stanowisk, symbolami literowymi, których indeks

autor zawarł w końcowej części pracy (s. 155). Kolejne mapy prezentują zasięg występowania poszczególnych typów sztyletów, od form najstarszych do najmłodszych (tabl. 50-64) oraz ostrzy do berel sztyletowych i znalezisk form odlewniczych (tabl. 65). W tym przypadku autor zrezygnował ze stosowania numeracji katalogowej, ograniczając się wyłącznie do uproszczonych oznaczeń punktowych, które symbolizują określony typ zabytku.

Pracę otwiera obszernie wprowadzenie, w którym zarysowany został szczegółowo stan badań nad problematyką sztyletów miedzianych i brązowych od eneolitu do młodszego okresu epoki brązu na terenie Czech i na Moraw. Z uwagi na obserwowaną w literaturze dużą różnorodność w zakresie stosowanej przy opisywaniu sztyletów terminologii, P. Novák przedstawił własną propozycję nazewnictwa poszczególnych elementów budowy, przekroju oraz zdobnictwa tych zabytków, w dużej mierze opartą na pierwszej i nadal aktualnej monografii sztyletów autorstwa O. Uenze z 1938 roku¹². Ryciny 1 i 2 stanowią graficzne uzupełnienie przyjętej w tej pracy terminologii (s. 2-3). Wiele uwagi autor poświęcił także kwestii przemian kulturowych i stosowanych systemów chronologicznych epoki brązu w interesującym go obszarze. Takie zestawienie systemów periodyzacyjnych Czech, Moraw oraz Bawarii i strefy północnoalpejskiej na tle Europy prezentuje zbiorcza tabela porównawcza (ryc. 3). We wprowadzeniu P. Novák przedstawił również wnioski dotyczące zróżnicowania ilościowego sztyletów ze względu na kontekst występowania w różnych odcinkach epoki brązu. Z przeprowadzonych analiz statystycznych wynika, że najliczniej reprezentowaną grupę, spośród wszystkich 708 zabytków, tworzą sztylety datowane na wczesny i starszy okres epoki brązu, które odkryto głównie w grobach oraz skarbach i znacznie rzadziej na osadach. Starsze zabytki miedziane z eneolitu i sztylety występujące w zespołach datowanych na młodszą epokę brązu stanowią mniejsze pod względem ilościowym grupy. Wprowadzenie kończą uwagi dotyczące początków i rozwoju lokalnej wytwórczości odlewniczej sztyletów od eneolitu do młodszej epoki brązu w wybranych regionach Czech i Moraw. Swoje wnioski w zakresie składu surowcowego, stosowanych metod oraz zdobnictwa wytwarzanych sztyletów autor uzupełnił wynikami analiz metalograficznych.

⁶ G. Gallay, *Die mittel- und spätbronze sowie ältereisenzeitlichen Bronzedolche in Frankreich und auf den Britischen Kanalseln*, „Prähistorische Bronzefunde“, Abt. VI, Bd. 7, München 1988.

⁷ H. Wüstemann, *Die Dolche und Stabdolche in Ostdeutschland*, „Prähistorische Bronzefunde“, Abt. VI, Bd. 8, München 1995.

⁸ A. Vulpe, *Die Kurzscherter, Dolche und Steinmesser der Hallstattzeit in Rumänien*, „Prähistorische Bronzefunde“, Abt. VI, Bd. 9, München 1990.

⁹ V. Bianco Peroni, *I pognali nell' Italia Continentale*, „Prähistorische Bronzefunde“, Abt. VI, Bd. 10, München 1994.

¹⁰ TH. Papadopoulos, *The Late Bronze Age Daggers of the Aegaen I. The Greek Mainland*, „Prähistorische Bronzefunde“, Abt. VI, Bd. 11, München 1998.

¹¹ D. Brandhern, *Die Dolche und Stabdolche der Steinkupfer- und der älteren Bronzezeit auf des Iberischen Halbinsel*, „Prähistorische Bronzefunde“, Abt. VI, Bd. 12, München 2003.

¹² O. Uenze, *Die Frühbronzezeitlichen triangulären Vollgriffdolche*, „Vorgeschichtliche Forschungen“ II, Berlin 1938.

Najobszerniejszą częścią wszystkich tomów serii PBF, a zatem również omawianej pracy, jest katalog źródeł, w którym omówionych zostało łącznie 708 zabytków – 700 sztyletów z pełną rękojeścią, kling bez uchwyty w różnym stopniu zachowania, 8 ostrzy do bereli sztyletowych oraz 7 kamiennych form odlewniczych i 1 zabytek szczególnie, czyli pochwa do sztyletu, wykonana z cienkiej blachy brązowej. Każdy skatalogowany przedmiot posiada swój numer, który pozwala go zidentyfikować na mapach, rycinach i w indeksach miejscowości, zamieszczonych w końcowej części opracowania. Przy każdym znalezisku, obok informacji dotyczących cech formalno-stylistycznych i metrycznych, miejsca i kontekstu odkrycia (grób, skarb, osada, znalezisko luźne), obecności zabytków towarzyszących, a także pozycji chronologicznej, podane są wyczerpujące i najbardziej aktualne dane bibliograficzne. Każda wyróżniona w podziale klasyfikacyjnym grupa zabytków (typ – wariant) została omówiona pod kątem chronologii i zasięgu występowania zarówno w obrębie obszaru Czech i Moraw, jak i poza jego granicami w całej Europie.

W wyniku podziału klasyfikacyjnego autor wydzielił łącznie 15 grup rodzajowych w obrębie całego zestawu 708 zabytków. Są to ułożone w katalogu źródłowym od najstarszych do najmłodszych: eneolityczne sztylety miedziane, następnie zróżnicowane formalnie i stylistycznie sztylety z brązu z pełnym uchwytem, zarówno jednoczęściowe, jak też odlewane dwuczęściowo, klingi sztyletów bez zachowanej rękojeści, która była najprawdopodobniej wykonana z materiałów organicznych, ostrza bereli sztyletowych oraz formy do odlewania sztyletów wykonane z piaskowca i pochwy do sztyletów, jako ostatnia wyróżniona grupa rodzajowa, którą reprezentuje 1 zabytek z brązu. W obrębie grup wydzielone zostały również typy sztyletów oraz ich warianty. Podstawą tego podziału były kryteria dotyczące kształtu i przekroju klingi, obecności i sposobu ukształtowania żeberka środkowego, kształtu ostrza, formy rękojeści, liczby nitów bądź pseudonitów oraz motywów zdobniczych rozmieszczonych na zabytku.

W klasyfikacji sztyletów z terenu Czech i Moraw P. Novák uwzględnił istniejące we wcześniejszych publikacjach podziały tej kategorii przedmiotów metalowych. Przede wszystkim odniósł się do pierwszej monografii sztyletów autorstwa wspomnianego powyżej O. Uenze, który wyróżnił 7 głównych typów tych zabytków: Rhône, szwajcarskiego, saskiego, włoskiego, nadodrzańskiego-nadłabskiego, malchińskiego oraz unietyckiego. Sztylety charakterystyczne dla innych

regionów Europy, które wystąpiły na terenie objętym opracowaniem, autor włączył do swojego podziału klasyfikacyjnego, ale z zachowaniem przyjętego już w literaturze nazewnictwa określonych rodzajów, jak na przykład: Granowo, Ripatransone, Jorj-Abaúj czy St. Andrä-Virje. Ponadto przy omawianiu każdej wyróżnionej przez siebie grupy, typu i wariantu podaje w katalogu źródłowym na wstępie informacje dotyczące wcześniej prowadzonych badań oraz stworzonych podziałów klasyfikacyjno-typologicznych i przyjętego przez autorów nazewnictwa. Pozwala to na zorientowanie się, które z wyróżnionych przez niego odmian sztyletów stanowią formy typowo czeskie, a które są obce.

W pierwszej kolejności w katalogu źródłowym, jak wcześniej wspomniano, przedstawione zostały zabytki miedziane, które datuje się na eneolit i początki epoki brązu. Rodzaj inwentarzy zespołów zwartych, w których wystąpiły, pozwala łączyć je z kulturą pucharów dzwonowatych (tabl. 66-69). W tej grupie wyróżnionych zostało w sumie 7 typów sztyletów wraz z ich wariantami, do których należą zarówno zabytki z wydłużoną trójkątną i najczęściej płaską w przekroju klingą, oraz formy z krótszą, liściowatą klingą. Ostrza tych sztyletów są najczęściej szpiczaste bądź lekko zaokrąglone. Jedynie egzemplarze typu Tišice mają tępe i wyraźnie półokrągłe końcówki. Taki kształt ostrza może budzić wątpliwości odnośnie militarnej funkcji tych zabytków i skłaniać do przyjęcia tezy o innym przeznaczeniu użytkowym, na przykład jako narzędzia pracy. Również niejasna jest funkcja miniaturowych sztyletów typu Mochov o długości nieprzekraczającej 5 cm, które nie mają jak dotąd swoich potwierdzonych analogii w Europie. Jedyne znane 4 egzemplarze odkryto w środkowych i północno-wschodnich Czechach. Autor uważa, że formy te nie mają żadnego praktycznego znaczenia funkcjonalnego, a należy je raczej klasyfikować jako broń miniaturową o znaczeniu symbolicznym, podobnie jak małe toporki eneolityczne.

W dalszej części katalogu źródłowego omawia kolejno wyróżnione grupy zabytków wykonanych z brązu, które datowane są na fazy Bz A1 – Bz B. Najstarsze unietyckie formy miały płaską w przekroju i wydłużoną trójkątną klingę uformowaną w części do osadzania rękojeści półokrągło, łukowato lub wachlarzowato, gdzie umieszczane były najczęściej 2-3 nity do zamocowania rękojeści, w zależności od wielkości zabytku. Młodsze sztylety charakteryzowały się przede wszystkim zdobieniem klingi w postaci pojedynczych głębokich żłobków biegnących równolegle

do jej brzegów. Egzemplarze z bogatszym zdobieniem powierzchni klingi w postaci grup drobnych żłobków tworzących motyw wydłużonego trójkąta, u podstawy którego, w obrębie nasady klingi, znajdowały się również poziomo zorientowane pasma drobnych kresek w różnych układach, często uzupełnione wzorem „wiszących trójkątów”, wykonane zostały w tzw. stylu unietyckim lub saskim. Późniejsze fazy kultury unietyckiej w Czechach i na Morawach reprezentują przede wszystkim sztylety typu Hradčany, które charakteryzują się wydłużoną, smukłą klingą z różnorodnie uformowanym na jej powierzchni obustronnym żeberkiem środkowym. Analogiczne formy spotykane w Austrii stanowią ostrza berel sztyletowych.

Kolejną wyróżnioną w klasyfikacji przez autora omawianej pracy grupę zabytków reprezentują formy z pełną rękojeścią, które podzielił na dwie podgrupy: sztylety z osobno odlewaną i mocowaną do klingi za pomocą nitów rękojeścią oraz sztylety odlewane jednorazowo w całości. Zabytki należące do grupy sztyletów z pełną rękojeścią są zróżnicowane zarówno w zakresie budowy i sposobu umocowania rękojeści do klingi (sztylety z odlewaną w całości, pustą wewnątrz rękojeścią, sztylety z dwuczęściową, odlewaną rękojeścią, formy z tulejkową rękojeścią, sztylety z litą odlewaną rękojeścią), jak też i rodzaju zdobnictwa. W swoim podziale P. Novák nie przyjął tego kryterium jako podstawy do wyróżnienia poszczególnych typów. Wydzielił natomiast 7 typów sztyletów z pełną rękojeścią, opierając się na starszych podziałach klasyfikacyjnych. Nazewnictwo swoich typów przyjął od nazwy stanowiska, z którego pochodzi dany zabytek albo już istniejące z literatury. Są to sztylety typu: Luštěnice, zbliżone do typu saskiego wg klasyfikacji O. Uenze, sztylety typu Renzenbühl, znane jako okazy typu szwajcarskiego, następnie sztylety typu Ripatransone nawiązujące do typu italskiego oraz typu Horoměřice zbliżone do unietyckiego. W podgrupie sztyletów odlewanych jednorazowo znalazły się egzemplarze wyróżnionego przez M. Gedla¹³ typu Granowo oraz typu Kbel i Choduň.

Pozostałe grupy sztyletów ze starszej i środkowej epoki brązu tworzą formy z wyodrębnioną tarczową nasadą rękojeści i zwężoną klingą. Do tej kategorii zakwalifikowane zostały również sztylety z długimi klingami, zwane także krótkimi mieczami. Ich cechą charakterystyczną jest smukła, wydłużona, trójkątna

lub lancetowata klinga ostro zakończona, obecność żeberka środkowego oraz 2-3 duże, masywne nity do zamocowania rękojeści.

W dalszej części katalogu przedstawione zostały formy z wydłużoną językową rękojeścią i smukłą klingą, które po raz pierwszy opracował R. Peroni, wyróżniając 4 podstawowe grupy i 19 typów¹⁴. P. Novák omawia 7 typów występujących na terenie obszaru objętego zakresem opracowania. Są to sztylety typu Bosisio, Vöcklabruck, Donawitz, Andrä-Virje, Jorj-Abaúj, Oroszi i sztylet z ażurową rękojeścią. Wszystkie te zabytki reprezentują zespoły z młodszych okresów epoki brązu.

Końcowa część analityczna poświęcona jest nielicznej grupie ostrzy do berel sztyletowych, sztyletom atypowym i fragmentom tych zabytków, trudnym do sklasyfikowania oraz formom odlewniczym i jedynej w skali Europy, odkrytej na stanowisku Horoměřice, pochwie do sztyletu, wykonanej z cienkiej blaszki brązowej. Wykonane z piaskowca formy odlewnicze, zlokalizowane na osadach, które datuje się na eneolit, starszy, środkowy i młodszy okres epoki brązu, służyły do odlewania zarówno kompletnych egzemplarzy sztyletów, jak też ich poszczególnych elementów składowych. Obecność tych zabytków w poszczególnych fazach epoki brązu potwierdza istnienie wyspecjalizowanej, być może seryjnej produkcji metalurgicznej w północnych Czechach i południowo-zachodnich Morawach, gdzie obserwuje się koncentracje tych znalezisk i innych przedmiotów wykonanych z miedzi i brązu.

Prezentowana praca autorstwa P. Nováka niewątpliwie poszerza zbiór monografii sztyletów w Europie o kolejny obszar geograficzny. Ta kategoria zabytków metalowych należy do jednej z najlepiej opracowanych, jak pokazuje cytowany na początku niniejszego omówienia zestaw publikacji, wydanych dotychczas w ramach serii PBF. Wartość źródłowa nie tylko tej, ale również innych prac, które ukazały się w ramach „Prähistorische Bronzefunde”, jest znacząca ze względu na wyczerpującą prezentację wszystkich znanych źródeł z danego regionu Europy w formie opisowej i graficznej, którą stanowią doskonałej jakości ilustracje skatalogowanych zabytków. Autor wiele uwagi w swoich rozważaniach wprowadzających i w części analitycznej poświęcił charakterystyce chronologiczno-kulturowej sztyletów oraz ich

¹³ M. Gedl, *Die Dolche und Stabdolche in Polen*, „Prähistorische Bronzefunde”, Abt. VI, Bd. 4, München 1980.

¹⁴ R. Peroni, *Zur Gruppierung mitteleuropäischer Griffzungendolche der späten Bronzezeit*, „Badische Fundberichte” 20, Freiburg 1956.

analizie przestrzennej w obrębie obszaru objętego opracowaniem. Podkreślał też duże znaczenie istniejących w literaturze podziałów klasyfikacyjnych i typologicznych, do których konsekwentnie się odnosił. Dużym walorem przedstawionej powyżej pracy jest stosowanie przez autora ujednoliconej terminologii w zakresie kategorii sztyletów, a także włączenie do klasyfikacji wyróżnionych już przez innych badaczy poszczególnych typów sztyletów, które od dawna funkcjonują w literaturze pod ustalonymi nazwami. Pod tym względem praca w pełni realizuje przyjęte przez Redakcję serii PBF założenia merytoryczne i techniczne.

Pewnym mankamentem zaprezentowanej monografii sztyletów z terenu Czech i Moraw, podobnie jak i wielu innych prac ukazujących się w serii „Prähistorische Bronzefunde”, są ubogie w treści informacje dotyczące analizy funkcjonalnej i kontekstualnej przedstawianej kategorii wyrobów metalowych. W swojej pracy P. Novák poświęcił temu zagadnieniu niewiele uwagi, chociaż fakt depozowania sztyletów głównie w grobach i skarbach skłania do głębszych refleksji na temat ich przeznaczenia funkcjonalnego i roli dystynktywnej, jaką mogły pełnić w społecznościach kręgu kultury unietyckiej.

Aneta Buchner

Adres Autorki:

Mgr Aneta Buchner
Zespół Archeologicznych Badań Ratowniczych
przy Ośrodku Badań nad Kulturą Późnego Antyku
i Wczesnego Średniowiecza
Instytutu Archeologii i Etnologii PAN
ul. Więzienna 6
50-118 Wrocław

Festschrift zum 70. Geburtstag von Professor Dr. phil. habil. Hans-Joachim Brill, Herausgegeben von der Kommission für Vorgeschichte und Archäologie der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, München 2007, s. 1-226.

J. Aneta Buchner – Ein bronzezeitlicher und eisenzeitlicher Schwert- und Dolchfundort bei Regensburg, im Übergangsbereich von der Bronze zur Eisenzeit – Ein bronzezeitlicher Schwert- und Dolchfundort bei Regensburg.

Ein bronzezeitlicher und eisenzeitlicher Schwert- und Dolchfundort bei Regensburg, im Übergangsbereich von der Bronze zur Eisenzeit

Przebieg badań

W półwyspowskiej części półwyspowej Regensburg, im Übergangsbereich von der Bronze zur Eisenzeit, wurde ein bronzezeitlicher Schwert- und Dolchfundort bei Regensburg im Übergangsbereich von der Bronze zur Eisenzeit entdeckt. Die Funde wurden im Jahr 1988 bei der Grabung eines Grabes im Bereich des Übergangsbereichs von der Bronze zur Eisenzeit entdeckt. Die Funde wurden im Jahr 1988 bei der Grabung eines Grabes im Bereich des Übergangsbereichs von der Bronze zur Eisenzeit entdeckt. Die Funde wurden im Jahr 1988 bei der Grabung eines Grabes im Bereich des Übergangsbereichs von der Bronze zur Eisenzeit entdeckt.

Ein bronzezeitlicher und eisenzeitlicher Schwert- und Dolchfundort bei Regensburg, im Übergangsbereich von der Bronze zur Eisenzeit. Die Funde wurden im Jahr 1988 bei der Grabung eines Grabes im Bereich des Übergangsbereichs von der Bronze zur Eisenzeit entdeckt. Die Funde wurden im Jahr 1988 bei der Grabung eines Grabes im Bereich des Übergangsbereichs von der Bronze zur Eisenzeit entdeckt. Die Funde wurden im Jahr 1988 bei der Grabung eines Grabes im Bereich des Übergangsbereichs von der Bronze zur Eisenzeit entdeckt.

Die Funde wurden im Jahr 1988 bei der Grabung eines Grabes im Bereich des Übergangsbereichs von der Bronze zur Eisenzeit entdeckt. Die Funde wurden im Jahr 1988 bei der Grabung eines Grabes im Bereich des Übergangsbereichs von der Bronze zur Eisenzeit entdeckt. Die Funde wurden im Jahr 1988 bei der Grabung eines Grabes im Bereich des Übergangsbereichs von der Bronze zur Eisenzeit entdeckt.